

Sammanställning av beslut och
domar i disciplinärenden som
rör studerande vid universitet
och högskolor 2002

Högskoleverket • Luntmakargatan 13 • Box 7851, 103 99 Stockholm
tfn 08-563 085 00 • fax 08-563 085 50 • e-post hsv@hsv.se • www.hsv.se

**Sammanställning av beslut och domar i disciplinärenden
som rör studerande vid universitet och högskolor 2002**

Utgiven av Högskoleverket

Högskoleverkets rapportserie 2003:24 R

Innehåll: Högskoleverket, Juridiska avdelningen, **Pontus Kyrk**

Formgivning: Högskoleverkets informationsavdelning

Tryck: Högskoleverkets vaktmästeri, Stockholm, juni 2003

Tryckt på miljömärkt papper

Innehållsförteckning

Sammanfattning	5
Fuskklappar och otillåtna hjälpmedel	9
Ärenden som inte ledde till någon åtgärd	36
Otillåtet samarbete	57
Ärenden som inte ledde till någon åtgärd	69
Plagiat och fabrikation	83
Ärenden som inte ledde till någon åtgärd	138
Studenter som har ändrat poäng på tentamen	153
Hotfullt beteende	161
Ärenden som inte ledde till någon åtgärd	168
Dataintrång	171
Ärenden om störande av undervisning – övrigt	177
Trakasserier som avses i 4 § lagen om likabehandling av studenter i högskolan	183
Beslut som har överklagats till länsrätt och kammarrätt	191

Sammanfattning

Sammanställningen av besluten och domarna visar att 162 studenter blev föremål för en disciplinär åtgärd år 2002. Det är en ökning med 28 procent från år 2001. Av de 162 studenterna avstängdes 110, och 52 varnades. Jämfört med år 2001 har antalet avstängningar ökat med 37,5 procent och antalet varningar har ökat med 11 procent. Den vanligaste orsaken till att en student blev föremål för en disciplinär åtgärd var plagiat och fabrikation.

Fusk vanligaste orsak till disciplinär åtgärd

Av de studenter som blev föremål för en disciplinär åtgärd hade 141 vilselett vid bedömning av studieprestation, 17 hade stört undervisningen eller verksamheten i övrigt och 4 hade utsatt andra studenter för sådana trakasserier som avses i 4 § lagen (2001:1286) om likabehandling av studenter i högskolan. Av de studenter som hade vilselett vid bedömning av studieprestation avstängdes 97 medan 44 varnades. 12 av de studenter som hade stört undervisningen eller verksamheten i övrigt avstängdes och 5 varnades. 2 studenter avstängdes för att ha utsatt en annan student för trakasserier, och 2 varnades.

Studenter kan vilseleda vid bedömning av studieprestation på flera olika sätt. Vi har valt att dela in dessa ärenden i fyra olika kategorier:

- **Fusklappar och otillåtna hjälpmedel.** 39 studenter blev föremål för en disciplinär åtgärd, 28 avstängdes och 11 varnades.
- **Otillåtet samarbete.** 22 studenter blev föremål för en disciplinär åtgärd, 15 avstängdes och 7 varnades.
- **Plagiat och fabrikation.** 75 studenter blev föremål för en disciplinär åtgärd, 49 avstängdes och 26 varnades.
- **Studenter som har ändrat poäng på tentamen.** 5 studenter blev föremål för en disciplinär åtgärd, samtliga avstängdes.

Studenter kan också störa undervisningen eller verksamheten i övrigt på mer än ett sätt. Vi har därför delat in dessa ärenden i tre olika kategorier:

- **Hotfullt beteende.** 6 studenter blev föremål för en disciplinär åtgärd, 3 avstängdes och 3 varnades.
- **Dataintrång.** 5 studenter blev föremål för en disciplinär åtgärd, 3 avstängdes och 2 varnades.
- **Störande av verksamhet – övrigt.** 6 studenter blev föremål för en disciplinär åtgärd, 5 avstängdes och 1 varnades.

Stora skillnader i antal ärenden vid högskolorna

Sett till det totala antalet studenter i Sverige är antalet studenter som har blivit föremål för en disciplinär åtgärd inte särskilt stort. Anmärkningsvärt är

dock att antalet ärenden skiljer sig ganska markant mellan de olika lärosätena, även mellan dem som har ungefär lika många studenter. Detta väcker onekligen frågan om uppmärksamheten och medvetenheten för olika slags fusk är större vid vissa lärosäten än vid andra lärosäten. Att antalet ärenden vid vissa lärosäten är stort behöver inte betyda att till exempel fusket är större där, utan snarare att kontrollmekanismerna fungerar bättre där än vid andra lärosäten.

Nya studenter måste få information om vilka regler som gäller

Det går inte att utläsa av besluten hur stor andel av studenterna som har blivit föremål för en disciplinåtgärd, som kommer direkt från gymnasieskolan. Det kan dock finnas skäl för lärosätena att poängtera för nyantagna studenter, och då särskilt de som kommer direkt från gymnasiet, hur allvarligt de ser på bland annat olika typer av fusk och vilka konsekvenser det kan få för den enskilde studenten såsom till exempel indraget studiemedel och försenade studier. Motsvarande information bör också ges till utländska studenter.

Söktjänster kan avslöja fusk

Internet har ökat möjligheterna till fusk. Samtidigt har universitetens och högskolornas möjligheter att upptäcka till exempel plagiat ökat, bland annat genom de olika söktjänster som finns.

Påföljd ska inte vara beroende av högskola

Vilken påföljd en student erhåller bör inte vara avhängigt vid vilket lärosäte studenten bedriver sina studier. Högskoleverkets förhoppning är därför att denna sammanställning, i likhet med förra årets, ska underlätta arbetet med att skapa en likartad praxis vid landets universitet och högskolor.

En årlig sammanställning

År 2002 gjorde Högskoleverket en sammanställning av beslut från disciplinnämnder och domar i disciplinärenden fattade/avkunnade år 2001. I samband därmed angav Högskoleverket att en sådan beslutssammanställning kommer att göras varje år.

I oktober 2002 höll Högskoleverket en konferens där bland annat ledamöter i disciplinnämnder gavs tillfälle att diskutera tillämpningsproblem och eventuella behov av ändringar av regelverket.

Rapportens upplägg

I årets sammanställning har besluten delats upp i olika kategorier i syfte att sammanställningen ska bli mer lättöverskådlig. I de fall anmälan inte har lett till någon disciplinåtgärd har beslutet placerats sist i respektive kategori. I sammanställningen förekommer rektors och disciplinnämndernas beslut i respektive kategori i den ordning de förekommer i förteckningen över universitet och högskolor som finns i bilaga 1 till högskoleförordningen (1993:100).

I de fall beslutet har överklagats till läns- eller kammarrätt finns domarna sist i sammanställningen. Sidhänvisning finns i såväl det överklagade beslutet som i respektive dom.

Namnen på de studenter som har blivit föremål för rektors eller disciplin-nämndens prövning har av integritetsskäl tagits bort.